Besluit van het college van B&W gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/22/110075/ODA : Jaarstukken 2021, Begrotingswijziging 2022 en Begroting 2023
Afdeling	Ruimte/team Openbare Ruimte
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/22/110075/D-390268
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	T. Kok
Uitvoeringsprog. Raad	
Besloten in de vergadering van	B&W vergadering d.d. 17 mei 2022

Toelichting voorstel

Samenvatting

Portefeuillehouder Ted Kok:
Voor u liggen de door de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) verstrekte documenten:

- jaarstukken 2021
- (voorstel) begrotingswijziging 2022
- (ontwerp)begroting voor het jaar 2023.

Het algemeen bestuur (AB) van de gemeenschappelijke regeling ODA stelt de begrotingen en de wijzigingen daarop vast. Voorafgaand aan de AB behandeling kan de raad haar zienswijze naar voren brengen bij het dagelijks bestuur van de ODA.
Tevens kan de raad kennisnemen van de jaarstukken 2021 van de ODA..

De jaarstukken 2021 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De accountant van de ODA heeft de jaarstukken gecontroleerd en akkoord bevonden op getrouwheid en rechtmatigheid. De jaarrekening sluit met een voordelig saldo van; voor Aalten komt dat neer op € 6.060,-.

V.w.b. de begroting 2022 zijn op basis van de ontwikkelingen enkele aanpassingen nodig. Zo leidt het begin dit jaar afgesloten cao-akkoord tot hogere loonkosten voor 2022. Daarnaast ziet de ODA de vraag naar specialistische inzet de afgelopen twee jaar toenemen, waardoor het verstandig is de begroting hierop aan passen. Zodoende kan ook formatie worden aangenomen en is men minder afhankelijk van duurdere inhuur. Voor Aalten komt dit neer op €25.000,- die moet worden bijgeraamd.

Met de begroting voor het jaar 2023 voorziet ODA extra werkzaamheden. Grootste verandering komt voort uit de overheveling van de bodemtaken vanuit Provincie naar Gemeenten. Overigens is (nu) nog niet duidelijk of het budget mee wordt overgeheveld. Daarnaast verwacht de ODA extra inzet op de basistaken asbest en is er extra inzet voor BOA-uren geraamd, waar Aalten naar verwachting van dat laatste niet in die mate gebruik zal maken. Verder zijn de indexaties doorgerekend en verwerkt en is het uurtarief 2023 voor normproducten begroot op € 96 (was €95). Al met al vraagt deze begroting om een bijraming van € 105.700, alhoewel afgerekend wordt op daadwerkelijke afname is dit een forse stijging van ca. 25%.

In dit voorstel wordt u geadviseerd de raad voor te stellen om kennis te nemen van de jaarstukken 2021, in te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2022 en t.a.v. de begroting 2023 volgende zienswijze in te dienen:

"Gemeente Aalten maakt zich grote zorgen over de verhoogde bijdrage; wij vragen de ODA om mogelijkheden tot besparing in kaart te brengen.

Hetgeen onder "Argumenten" en "kanttekeningen" verder wordt onderbouwd.

Voorgestelde beslispunten

De beslispunten zijn:

1. De raad voorstellen kennis te nemen van de jaarstukken 2021.

2. De raad voorstellen in te stemmen met de voorgestelde 1e begrotingswijziging 2022.
3. De raad voorstellen een zienswijze in te dienen op de begroting 2023.met inachtneming van de onder "kanttekeningen" vermelde kanttekeningen

Besluit

akkoord

Inleiding

De ODA is een gemeenschappelijke regeling. De behandeling van de stukken van de ODA is conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen onderdeel van de Planning & Control cyclus. In dat kader worden deze jaarstukken hier behandeld en aangeboden aan de raad, voorzien van een voorstel van het college.

Argumenten

In onderstaand overzicht wordt dieper ingegaan op de verschillende aspecten van de jaarrekening 2021, de 1e begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023.
Deze beoordeling vormt de basis van het advies om de raad voor te stellen:

- kennis te nemen van de jaarstukken 2021,
- in te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2022;
- En een zienswijze in te dienen op de begroting 2023

Onderwerp	Toelichting
Beoordeling jaarrekening 2021	
Resultaat + toelichting	De OdA werkt op basis van outputfinanciering en verkrijgt haar baten uit daadwerkelijk afgenomen producten en diensten door de partners. De jaarrekening sluit met een overschot van € 104.000. Met name de volgende afwijkende posten vallen op: • De lasten op personeelskosten / inhuur en diensten derden vallen € 665.000 hoger uit. Door toenemende werkzaamheden in combinatie met het zeer lastig kunnen invullen van vacatures, ziekte en het starten van trainees liggen de kosten hoger dan begroot. Hier staan wel hogere opbrengsten tegenover. • Een voordeel op organisatie ontwikkeling en SPP van € 70.000. De kosten hangen samen met de ontwikkeling van de informatievoorziening van de gemeenschappelijke Omgevingsdiensten in het Gelders stelsel. Er bleven middelen over op de ontwikkeling en beheer van I-Go een informatie uitwisselingsysteem. • Lagere lasten op de bovenregionale taken, voordeel € 271.000. De totale uitgaven aan de partners in het stelsel bedragen € 542.000. Binnen de uitgaven is een onderscheid te maken tussen de pure bovenregionale taak die als organisatiekosten/overhead gelden en kosten die betrekking hebben op dienstverlening op de primaire processen vergunningverlening en toezicht en handhaving. • Lagere lasten organisatie ondersteuning, € 63.000 voordeel (waarvan € 35.000 structureel). De lagere kosten voor huisvesting hangen samen met het wegvallen van de kosten DIV. De lagere kosten van de ICT ondersteuning betreffen lagere kosten voor telefonie doorbelasting netwerk en apparatuur. • Hogere bijdragen derden, buiten de reguliere partner werkzaamheden om, ad € 299.000. Dit betreft onder meer de ondersteuning van de stikstofdossiers bij de provincie. Daarnaast verdere inzet coördinatie groene BOA's en inzet landelijk project Zeer Gevaarlijke Stoffen vanuit de VNG.
Eigen vermogen / vreemd vermogen	Eigen vermogen € 354.000; Vreemd vermogen € 1.718.000.
Resultaat gemeentelijke bijdrage	Het resultaat ad € 104.000 wordt volgens afspraak verdeeld onder de partners. De algemene reserve is namelijk op het afgesproken niveau. Het aandeel van Aalten in het resultaat bedraagt € 6.060.
Overige toelichting(en)	De accountant (WHS accountants) geeft in de controleverklaring aan dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen per 31-12-2021 en het resultaat over 2021. Tevens zijn de balansmutaties over 2021 en de baten en lasten rechtmatig tot stand gekomen.
Beoordeling 1e Begrotingswijziging 2022	
Toelichting	In deze begrotingswijzing is de belangrijkste wijziging de toename specialistische inzet t.b.v. partners oftewel de bijdrage van de deelnemers. Op de specialistische inzet ligt de realisatie in

<table>
<tr><td></td><td>zowel 2020 als 2021 flink hoger dan begroot. Dat geldt ook voor Aalten, in 2021 ontvingen we een afrekening van
€ 25.000. Met deze wijziging wordt het weer een realistische begroting. Daarnaast geeft dit de ODA de mogelijkheid hierop personeel te werven in plaats van (duurdere) inhuur. De totale bijdrage van de deelnemers neemt toe met € 232.000.
De overige (kosten)wijzigingen zijn mutaties die door verschuivingen over de verschillende posten ervoor zorgen dat ze, los van de stijgende bijdrage, verder budgettair neutraal zijn</td></tr>
<tr><td>Bijdrage t.o.v. huidige raming begroting</td><td>Voor Aalten stijgt de bijdrage voor 2022 naar € 483.100. Dat betekent dat we
€ 25.000 moeten bijramen (er is momenteel € 458.100 begroot).</td></tr>
<tr><td colspan="2">Beoordeling (meerjaren)begroting</td></tr>
<tr><td>Uitgangspunten begroting</td><td>De OdA werkt op basis van outputfinanciering en verkrijgt haar baten uit daadwerkelijk afgenomen producten en diensten door de partners. De indexaties zijn volgens afspraak gebaseerd op de septembercirculaire. Dit geeft voor 2023 een loonindexatie van 2,3% en een prijsindexatie van 1,5%.</td></tr>
<tr><td>Sluitende (meerjaren)begroting</td><td>De (meerjaren)begroting sluit.</td></tr>
<tr><td>Bijdrage t.o.v. huidige raming begroting</td><td>De begrote bijdrage voor Aalten is voor 2023 € 563.800. In onze begroting is momenteel opgenomen vanaf 2023 € 458.100. Dat betekent dat we € 105.700 bij moeten ramen. Deze is als volgt opgebouwd:
<table>
<tr><th>Omschrijving</th><th>Uren</th><th>Bedrag</th></tr>
<tr><td>Toename specialistische inzet</td><td>263</td><td>€ 25.248</td></tr>
<tr><td>Bodemtaken</td><td>436</td><td>€ 41.856</td></tr>
<tr><td>Basistaken asbest</td><td>250</td><td>€ 24.000</td></tr>
<tr><td>BOA</td><td>100</td><td>€ 9.600</td></tr>
<tr><td>Stijging uurtarief van € 95 naar € 96</td><td></td><td>€ 4.996</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>1.076</td><td>€ 105.700</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Nieuw beleid</td><td>Zie ook onderstaand bij ‘Overige toelichting(en)’.</td></tr>
<tr><td>Overige toelichting(en)</td><td>Net als in de 1e begrotingswijziging 2022 wordt ook voor 2023 de begroting aangepast op de toename van specialistische inzet. De realisatie van de specialistische inzet ligt in zowel 2020 als 2021 flink hoger dan begroot. Dat betekent dat we hier in 2023, net als in 2022, € 25.000 voor moeten bijramen.
Tevens wordt een verhoging verwacht van de afname van de producten. Door de overheveling van de bodemtaken vanuit de provincie naar de gemeenten nemen onze verwachte uren toe met 436. Op dit moment is het nog niet duidelijk of er een financiering vanuit het Rijk komt. In de loop van 2022 komt er naar verwachting meer duidelijkheid over de financiering van de bodemtaken die over gaan.

Daarnaast vindt een ophoging plaats voor de inbreng basistaken asbest conform het advies van de Commissie van Aartsen. Voor ons heeft de OdA hier 250 uur begroot. Tot slot heeft de OdA de BOA inzet verhoogd met 100 uur per partner met als argumenten onder meer de toenemende meldingen, druglabs problematiek en de succesvolle werking vanuit de LHS (landelijke handhaving strategie). Wat betreft de BOA-uren doen wij veel zelf en is niet direct onze verwachting dat we deze uren gaan gebruiken.
Belangrijke kanttekening hierin is dat er uiteindelijk wordt afgerekend op basis van de daadwerkelijke afname. De bijdrage is bepaald aan de hand van een uurtarief van € 96. Deze stijgt ten opzichte van 2022 met € 1.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Beoordeling weerstandsvermogen en risicobeheersing</td></tr>
<tr><td>Beschrijving en kwantificering van de risico's</td><td>De risico's zijn voldoende toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De risico’s zijn overzichtelijk opgenomen.</td></tr>
<tr><td>Is het ratio weerstands-vermogen voldoende? Inclusief eventuele toelichting.</td><td>Het weerstandsvermogen wordt als ruim voldoende gekwalificeerd (1,88).</td></tr>
</table>

Kanttekeningen

- Er moet nog worden achterhaald of, wanneer en in welke mate het budget van de overgedragen bodentaken ook naar de gemeenten wordt overgedragen. Alhoewel natuurlijk alleszins redelijk en billijk en daarmee te verwachten, wordt daar in de komende tijd zowel ambtelijk als bestuurlijk nadrukkelijk aandacht aan gegeven. Indien succesvol, daalt de noodzakelijke bijraming aanzienlijk met ongeveer 40%.
- Naast het Rijk (o.a. door de Commissie van Aartsen) heeft ook de provincie Gelderland onderzoek uitgevoerd naar de Omgevingsdiensten in Gelderland (Art217a onderzoek). De conclusie is dat ze onvoldoende robuust en toekomstbestendig zijn. Op 25 mei (oordeelsvormend) en 8 juni (besluitvormend) zal in Provinciale Staten gesproken worden over dit onderzoek De druk vanuit Rijk en Provincie om tot verbetering te komen neemt toe. Dat kan de aloude discussie

	over 1 Gelderse omgevingsdienst ook weer doen oplaaien. De Achterhoekse gemeenten waren daar destijds, en zijn dat nog, bepaald geen voorstander van een Omgevingsdienst op (letterlijk) nog grotere afstand. Dat geldt ook voor de door de Commissie van Aartsen voorgestelde landelijke normfinanciering in plaats van lokale outputfinanciering. De provincie geeft er de voorkeur aan in een gezamenlijk proces met de Gelderse omgevingsdiensten de kwaliteit te versterken. De AB-voorzitters van de Gelderse omgevingsdiensten steunen die lijn. Van een dergelijk proces om de kwaliteit te versterken mag ook als een van de uitkomsten verwacht worden dat de prijs/kwaliteit verhouding verbetert; een verbetering die zich vervolgens vertaald in een lagere bijdrage bij gelijkblijvende afname. Die vertaling valt niet uit de begroting 2023 op te tekenen. • Alhoewel de begroting 2023 dus aanleiding geeft tot het indienen van een zienswijze, is ook een gezamenlijke koers voor een goede doorontwikkeling van de ODA enerzijds en het verkrijgen van voldoende Rijks/Provinciaal budget anderzijds van belang.
Overleg gevoerd met	Afdeling Bedrijfsvoering, team Informatiebeheer: Jeroen Pelle verstrekte uitgebreide beoordeling jaarstukken conform format.
Vervolgstappen en planning	Na de behandeling in de raadsvergadering van, naar verwachting, 21 juni 2022 wordt het raadsbesluit direct bekend gemaakt aan het Algemeen Bestuur van de ODA. Het Algemeen bestuur stelt de jaarstukken in haar vergadering op 4 juli 2022 vast.
Participatie	n.v.t.
Communicatie	De begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 worden ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling wordt openbaar kennis gegeven.